

		 <p>PARTIJ VOOR DE VRIJHEID</p>			
<ul style="list-style-type: none"> • Scholen werken verplicht regionaal samen voor zijinstromers en het verminderen van uitval. • De opstart van het expertisepunt digitale geletterdheid gaat door, hiermee worden leraren ondersteund met kennis over AI en digitale vaardigheden. • Rekenen en taal voorop; curriculum herziening gaat voort. • Minimaal 2/3 van de onderwijstijd moet worden besteed aan de basisvakken. • De basisteams basisvaardigheden worden uitgebreid, scholen zijn niet afhankelijk van commerciële partijen • Alleen bewezen effectieve methoden zijn toegestaan, de inspectie controleert. • Burgerschapsonderwijs moet worden gegeven door bevoegde docenten. • Goede scholen krijgen meer vrijheid in de regels over onderwijstijd en curriculum. • Aan bestuurders worden meer eisen gesteld. • Subsidies worden afgebouwd en komen in de lumpsum. • Scholen worden beoordeeld door inspecteurs in de klas en niet op bestuursniveau. Scholen krijgen oordelen als zeer zwak en excellent. 	<ul style="list-style-type: none"> • De ontwikkeling naar een rijke schooldag wordt voortgezet. • Eén wet op funderend onderwijs. • Alleen effectief bewezen lesmethoden • Scholen met meer leerlingen met onderwijsachterstanden hebben een hoger budget. • kwaliteit van het onderwijs in lezen en schrijven versterken. • Burgerschap krijgt invulling met een doorlopende leerlijn. • We stimuleren brede, meerjarige brugklassen en 10-14-scholen • Het lerarentekort wordt aangepakt door: beter salaris, minder bureaucratie en betere arbeidsvoorwaarden. Op korte termijn worden leraren gestimuleerd om meer uren te werken, op langere termijn wordt ingezet op kleinere klassen. • Er komt een nationale academie voor leraren, die rechtstreeks onder het ministerie valt. • Voor passend onderwijs worden regels geschrapt die initiatieven in de weg zitten, leraren beter geïnformeerd op de opleiding. • onderwijs en zorg voor kinderen goed aan elkaar verbinden. • Leerplicht verandert in Leerrecht. • We maken (bij) scholing prioriteit • Onderwijsgeld rechtstreeks naar scholen. • Inspectie richt zich op de scholen i.p.v. besturen 	<ul style="list-style-type: none"> • Onderwijsveroudering in plaats van onderwijsvernieuwing • Politieke neutraliteit van de leraren • Einde aan de indoctrinatie van onze kinderen • Kleinschalig onderwijs • Taal en rekenen weer centraal • Meer leraren voor de klas • Geen onbevoegde leraren meer voor de klas • Maximaal 20% van de onderwijsbegroting naar overhead, minimaal 80% naar de klas • Behoud van artikel 23 van de Grondwet, de vrijheid van bijzonder onderwijs • Verbod op islamitisch onderwijs, omdat dat onze vrijheid en onze waarden bedreigt • Doorlopende leerlijnen van het vmbo naar het mbo en uiteindelijk het hbo. 	<ul style="list-style-type: none"> • Besturen dienen kwalitatief en kwantitatief te investeren in het schoolleiderschap. • Er komt een permanent recht op bijscholing. • Er komen ‘brugfunctionarissen’ om de brug te slaan tussen school en ouders. • Ontwikkeling naar brede scholen en IKC's worden gefaciliteerd. • Een rijke schooldag wordt verder ontwikkeld. • Scholen mogen niet meer samenwerken met commerciële bijlesbureaus en dienen zelf bijles aan te bieden. • Het streven is naar inclusief en thuis nabij onderwijs. • Het aantal vroegtijdig schoolverlaters gaat naar beneden door te investeren in het praktijkonderwijs en de kwaliteit van het vmbo-onderwijs . • Er komt permanente bijscholing voor ICT vaardigheden van leerkrachten. • Burgerschap krijgt een vaste plek in het curriculum • Scholen dienen samen te werken in het oplossen van het lerarentekort en het wegdringen van commerciële bureaus voor inzet van leerkrachten. • Subsidies worden omgezet in structurele geoordeelde gelden. • Meer regelvrijheid voor het mbo om opleidingen flexibel vorm te geven. 	<ul style="list-style-type: none"> • De bureaucratische top-downcultuur is dringend aan revisie toe. • Het budget voor het verbeteren van basisvaardigheden gaat rechtstreeks naar de scholen die het nodig hebben • Samenwerking met bibliotheken om een leesoffensief te starten. • Elk kind moet toegang kunnen krijgen tot bijscholing, bij voorkeur binnen en door de school zelf. • Meer ruimte voor gecombineerde schooladviezen en verlengde brugklassen. • Oplossingen voor het lerarentekort moeten uitgaan van de versterking van de school als team van professionals die samen uitstekende vorming en kwaliteit bieden. • We stimuleren de samenwerking van lerarenopleidingen tot hoogwaardige onderwijsacademies. Iedere lerarenopleiding doet dit vanuit zijn eigen expertise en in zijn eigen verzorgingsgebied en werkt samen met de scholen aan kwalitatief goede opleidingen en het opleiden en begeleiden van meer goede leraren. • Jongere docenten worden actief begeleid na hun instroom in het team. • Er wordt een indringende dialoog gevoerd met scholen en vertegenwoordigers over de opstapeling van taken van de school, deze moeten fors worden gereduceerd. 	<ul style="list-style-type: none"> • Salarissen van docenten gaan omhoog worden landelijk uitbetaald. • Bestuurders vallen onder de onderwijs CAO. • Docenten krijgen instemmingsrecht op de begroting. • Klassen zijn maximaal 23 leerlingen groot te beginnen bij scholen met kinderen van arme gezinnen. • Niet particuliere instituten, maar scholen zelf gaan leerlingen die dat nodig hebben hulp aanbieden. • Passend onderwijs moet op de schop. • Alle kinderen krijgen een leerrecht. • MBO krijgt alle ruimte voor goede beroepsopleidingen die aansluiten op de arbeidsmarkt.

 Forum voor Democratie	 Partij voor de Dieren	 Christen Unie	 Volt	 JA²¹	 SGP
<ul style="list-style-type: none"> • Passend onderwijs begrenzen; meer investeren in speciaal onderwijs. • Differentiatie op niveau behouden, geen middenschool experimenten. • Meer aandacht voor excellerende leerlingen. • Kleinere klassen • Nadruk op rekenen, taal, geschiedenis, aardrijkskunde en sport. • Meer eigen verantwoordelijkheid en vrijheid voor goed onderwijs bij de leerkracht. • Betere selectie van docenten • Kleinschaliger onderwijs • Bevordering van traditioneel onderwijs op basis van 'directe instructie'. • Minder algemeen vormend beroepsonderwijs. Binnen het (V)MBO praktische leerlijnen voor specifieke vakgerichte opleidingen. 	<ul style="list-style-type: none"> • Het aantal uren gaat op termijn omlaag. • Meer ruimte voor inhoudelijke verdieping en persoonlijke ontwikkeling. • Meer voorzieningen voor coaching en begeleiding van nieuwe leraren. Ervaren leerkrachten krijgen de tijd om nieuwe leerkrachten te begeleiden. • Stimuleren brede brugklassen. • Leerlingen, leraren en ouders krijgen meer autonomie op het bepalen van het beleid op school. • Meer leestijd in schoolverband • Kritisch denken, digitale vaardigheden en mediawijsheid worden aangescherpt en opgenomen in de kerndoelen en eindtermen. • Er komt ruimte voor geestelijke ontwikkeling. • Praktische en culturele vaardigheden worden ruimschoots aangeboden aan de kinderen. • Er komt een leerrecht • Extra investering in passend onderwijs, meer handen in de klas, meer expertise. • Bijles door commerciële bureaus worden verboden. • Kindgericht onderwijs wordt gestimuleerd waarbij persoonlijke ontwikkeling voorop staat. 	<ul style="list-style-type: none"> • Identiteit van scholen versterken Meer budget om vormgeving te organiseren. • Inspectie moet rolvast blijven: kwaliteit van het onderwijs bewaken. • Scholen krijgen meer ruimte om te investeren in kennis en kunde van onderwijsteams bij herkennen van kansengelijkheid en aanpakken van achterstanden. • Middelen voor gemeentelijk onderwijsachterstandenbeleid worden verruimd. • Investeren in schoolbibliotheken • Meer ruimte voor praktische vaardigheden in curriculum po & vo • Aanpak schoolverzuim verbeteren door samenwerking jeugdzorg en onderwijs, digitaal onderwijs op afstand en fysiek onderwijs als opstap naar terugkeer. • Middelen voor kwaliteit en begeleiding worden vergroot, zodat private huiswerkbegeleiding onnodig wordt. • Leermiddelen blijven gratis in vo. • Een planmatige aanpak voor het lerarentekort. • Geen verplichte regionalisering van onderwijsarbeidsmarkt. • Een drempelloze overgang po-vo • Subsidie voor basisteams wordt omgezet in een uitkering aan scholen • Versterk jeugdhulp op school • Landelijke norm voor basisondersteuning • Betere toezicht structuur passend onderwijs 	<ul style="list-style-type: none"> • Onderwijs, voorscholen en kinderopvang gaan samen in ontwikkelplekken voor kinderen vanaf 2 jaar voor drie dagen per week. • Digitale middelen worden gratis verstrekt zodat het niet uitmaakt of de school voldoende financiële middelen en digitale kennis in huis heeft voor de aanschaf. • Digitaal onderwijs is een basisvaardigheid en er komt een nationale strategie. • Privéscholen worden afgeschaft. • Financiering van onderwijs gebaseerd op religieuze gronden wordt beëindigd. • Er moet aandacht zijn voor medialessen, inclusieve geschiedenislessen, inclusieve seksuele educatie en racisme en discriminatie. • Eindtoets wordt afgeschaft. • Inzet van hybride leraren (praktijk/theorie) wordt gestimuleerd. • Inzetten op brede brugklassen. • Europees burgerschap wordt centraal gesteld in ons burgerschapsonderwijs. • Er komen buitenlandcoördinatoren op mbo-instellingen. 	<ul style="list-style-type: none"> • Docenten daadwerkelijk fors meer gaan betalen om het vak aantrekkelijker te maken • Aansluiting van opleiding op arbeidsmarkt door meer te investeren in het praktische beroepsonderwijs. • Meer ruimte voor oprichten niet-staatsgerelateerde scholen op elk onderwijsniveau. 	<ul style="list-style-type: none"> • Duidelijkere kerndoelen, maar niet uitgebreider. • Scholen hebben de vrijheid om de burgerschapsopdracht vanuit hun eigen identiteit uit te werken. • Overheid moet actiever optreden tegen jihadistisch onderwijs. • Thuisonderwijs is recht van ouders. • Inspectie moet erop toezien dat scholen geen eigen bijdrage van ouders vragen voor ondersteuning. • experimenten voor het bundelen van bekostiging voor onderwijs en zorg zo snel mogelijk in wetgeving opnemen. • Uitgevallen leerlingen dienen meer kansen te krijgen om weer een opleiding op te pakken. • Voldoende middelen voor bij- en omscholing. Inspectie moet toezien of scholen voldoende werken aan bekwaamheid personeel. • Geen gedwongen samenvoeging van lerarenopleidingen of samenwerking in regio's. • Wetsvoorstel SHRM moet niet doorgaan. • Stabiele basisbekostiging en beëindiging wildgroei specifieke subsidies. • In bevoegdheidseisen verschil maken tussen het jonge kind en oudere kind. • Meer programma's ondersteunen die richten op relatie tussen ouder en kind. • Meer investeren in ondersteuning t.a.v. digitale veiligheid. • vereiste vaardigheden voor rekenen en taal in (v)mbo moeten helder en concreet zijn. • Mbo krijgt ruimte om vorm van toezicht op kwaliteit te ontwikkelen die beter past.

					
<ul style="list-style-type: none"> • Meer geld voor onderwijsachterstandenbeleid. • Meer maatregelen om onder advisering tegen te gaan: diversiteit bij lerarenopleiding, versterken positie van ouders. • Elke klas een bevoegd docent • Extra investeringen in wijken met de hoogste lerarentekorten • Betere arbeidsvoorwaarden voor docenten • Maximale klassengrootte • Brede brugklassen stimuleren • Alle onderwijsniveaus huisvesten onder één dak. • Vroege selectiemomenten beperken. • Gratis onderwijsmateriaal. • Doorgeslagen aanwezigheid van geseksualiseerd onderwijsmateriaal terugdringen. • Geen regenboogdwang in het onderwijs • Meer aandacht in het curriculum naar thema's zoals het slavernijverleden, miratiegeschiedenis en meertaligheid. • Er moet een Minister voor Kansengelijkheid komen. • Taalonderwijs moet verbreed worden. Ook de grootste wereldtalen moeten worden aangeboden. 	<ul style="list-style-type: none"> • Systeem dat minder blootstaat aan bureaucratische elementen met minder managementlagen. • Onderwijs gaat weer de driehoek vormen tussen school, ouders en kind. • Er moet meer vertrouwen zijn in de professionaliteit van de leerkracht. • Er moet meer aandacht komen voor taal & cultuur. • Meer techniek/praktijklessen op po & vo. • Voorlichting voor docenten en leerlingen over de digitale samenleving. • Investeren in beter passend onderwijs voor leerlingen met een ontwikkelingsachterstand. • Eindtermen voor praktische vaardigheden in de brugklas. • Het concept 'Samen naar school' is een goede oplossing voor passend onderwijs. 	<ul style="list-style-type: none"> • Beroepsonderwijs en universiteit worden gratis. • Extra budget voor ondersteunen van leerlingen met een beperking. • Aantal laaggeletterde 15-jarigen wordt van 25% teruggebracht naar 5% in vier jaar. • Mbo wordt versterkt en verbreed, meer kleinschalige vakscholen. • Selectie en toetsing voor voortgezet onderwijs op een later moment. • Stimuleren van brede brugklassen en scholengemeenschappen met verschillende schoolsoorten. • Geen lesmateriaal waarin een eenzijdig en eurocentrisch verhaal over de geschiedenis wordt gepresenteerd. • Scholen moeten verantwoordelijkheid nemen om een veilige leeromgeving te creëren voor zwarte, niet-witte en queer leerlingen. • arbeidsvoorwaarden van docenten worden verbeterd: hoger salaris en minder werkdruk. • Loonkloven tussen po, vo, mbo, hbo en wo worden gedicht. • Kleinere klassen en minder administratieve lasten. • Lerarenopleidingen moeten meer aandacht besteden aan de werkdruk in het onderwijsveld. 	<ul style="list-style-type: none"> • Al het onderwijs wordt openbaar zonder onderscheid naar religieuze of levensbeschouwelijke opvattingen. Binnen de vastgestelde leerplannen kunnen scholen er wel voor kiezen een bepaald pedagogisch principe te omarmen. • Zwemmen wordt toegevoegd aan het bewegingsonderwijs op basisscholen. • Extra inzet op verbeteren van laaggeletterdheid. 	<ul style="list-style-type: none"> • Geen onderwijsvernieuwingen die onvoldoende wetenschappelijk onderbouwd zijn. • Geen nieuwe 'potjes', maar alleen structurele bekostiging. • Rol van schoolbesturen respecteren d.m.v. lumpsum bekostiging. Normen stellen voor de hoeveelheid geld die aan het primaire proces moet worden besteed en een maximum stellen van de overhead. • Basisniveau rekenen en lezen moet omhoog. Lesmethoden moeten leesplezier terugbrengen. • Er moet een balans zijn tussen cognitieve ontwikkeling, kennis van de wereld en creatieve ontwikkeling. • Lerarenopleidingen moeten verbeterd worden en onderling samenwerken. • Scholen met het grootste aandeel kwetsbare kinderen krijgen de meeste middelen om beperkingen in onderwijsaanbod en -tijd te vermijden. • Schoolbesturen moeten voldoende middelen krijgen om te zorgen voor preventieve jeugdhulp op school. • Ontmoedigen van vorming te grote koepels. • Steun voor het aanvalsplan om schooluitval terug te dringen, de effectiviteit verhogen we door beperkingen in de regelgeving te doorbreken Er moet ruimte komen om een persoonlijk en passend aanbod vorm te geven. 	<ul style="list-style-type: none"> • Eenmalige extra salarisverhoging van 10% voor alle onderwijzers en docenten op po & vo, die zich in de lagere loonschalen bevinden. • Kleinere klassen en meer onderwijsondersteuning. • Geen opgedrongen seksuele vorming van jonge kinderen op lagere scholen. • Opvoeding van kinderen ligt primair bij de ouders • Curriculum richt zich grotendeels op basisvaardigheden zoals rekenen, schrijven en lezen en de kwaliteit hiervan wordt verbeterd. • Het plezier in lezen moet gestimuleerd worden. • We doen niet aan onderwijsnivellering door het niveau steeds verder naar beneden bij te stellen. • Minder bureaucratie en minder macht bij de onderwijskoepels. • Er wordt niet getornd aan de vrijwillige ouderbijdrage en bijles door private instellingen wordt niet ontmoedigd. • Digitaal onderwijs op afstand is altijd een laatste redmiddel. • Woke-indoctrinatie in het onderwijs moet stoppen en het onderwijs moet weer neutraal worden. • Andere belangrijke vaardigheden moeten ook op het programma komen zoals kritisch denken, digitale vaardigheden, gebruik van AI, basis financieel inzicht, kookles, conflictbeheersing, en onderhandelingsvaardigheden. • Passend Onderwijs en de decentralisatie naar de gemeenten wordt teruggedraaid.